

Protocol statusbeheer BVD-vrij

(route jongvee antistoffen)

Versie 1.5 (29 oktober 2025)

1. Kader

Met ingang van 1 april 2018 startte de landelijke aanpak van BVD onder verantwoordelijkheid van de toenmalige Themagroep Rundergezondheid (nu [themagroep Gezondheid & Welzijn Runderen - GWR](#)) die is ingericht om sectorbreed beleid op het vlak van diergezondheid inhoud te geven. Leden van de GWR vertegenwoordigen melkveehouders, vleesveehouders, zuivelondernemingen en de vleeskalverbranche. Zij besluiten gezamenlijk over de collectieve aanpak van BVD.

ZuivelNL is op verzoek van de partijen in GWR regelinghouder en beheert daarmee de protocollen op grond waarvan bedrijven statussen krijgen toegekend, opgeschort of ingetrokken. ZuivelNL stelt ook een lijst op van laboratoria waarvan de uitslagen geldig zijn in het kader van de collectieve aanpak. Op verzoek van ZuivelNL beoordeelt Wageningen Bioveterinary Research (WBVR, Nederlands referentielaboratorium) laboratoria om vast te stellen of de geleverde kwaliteit voldoende is en te zorgen dat uitslagen uitwisselbaar zijn.

Zuivelondernemingen aangesloten bij de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) nemen in hun leveringsvoorwaarden en/of kwaliteitsborgingssystemen op dat hun leden/leveranciers zich vóór april 2018 moeten hebben aangemeld voor één van de programma's om BVD-vrij te worden. Stichting Brancheorganisatie Kalversector (SBK) zorgt er, uiterlijk 2 jaar na de start van de collectieve aanpak van BVD, voor, via het kwaliteitssysteem Vitaal Kalf, dat kalverhouders geen BVD-dragers meer aanvoeren of aanhouden (zowel uit binnen- als buitenland).

ZuivelNL wijst één of meer partijen aan die de praktische uitvoering van de bestrijding ter hand nemen. Het gaat om beheer van gegevens, het toekennen en beheren van bedrijfsstatussen, het faciliteren van veehouders en dierenartsen en het beschikbaar hebben van een helpdesk voor veterinaire en administratieve vragen. De aangewezen partij gebruikt hiervoor gegevens uit I&R, informatie over bedrijfsstatussen, laboratoriumuitslagen en gegevens over klinische verschijnselen. Rundveebedrijven die willen deelnemen moeten zich daarvoor aanmelden/een overeenkomst sluiten bij/met de door ZuivelNL aangewezen partij (hierna: statusbeheerder).

De statusbeheerder informeert veehouders en dierenartsen over te ondernemen acties (aansturing: informeren over en zo nodig herinnering aan monsternames, afvoer van dieren e.a.) en kan worden benaderd voor vragen met betrekking tot het beheer van statussen. Toegelaten laboratoria leveren uitslagen aan een centrale databank onder beheer van ZuivelNL. De statusbeheerder gebruikt uitslagen uit deze databank voor het statusbeheer en baseert zich voor het statusbeheer op dit protocol.

Dit protocol beschrijft op welke basis statussen worden toegekend, opgeschort of ingetrokken voor bedrijven die hebben gekozen voor BVD-vrij (route jongvee antistoffen).

2. Uitgangspunten

Voor uitvoering van zijn verplichtingen onder dit protocol sluit de veehouder een overeenkomst betreffende deelname aan de collectieve bestrijding van BVD, via BVD-vrij (route jongvee antistoffen) met de statusbeheerder. Kosten voor de deelname worden door de statusbeheerder in rekening gebracht bij de deelnemer.

Behalve dat de statusbeheerder de bedrijfsstatus vaststelt volgens dit protocol, zal de statusbeheerder aan de deelnemer en desgewenst diens dierenarts informatie verstrekken over statuswijzigingen en uit te voeren acties (aansturing).

De statusbeheerder zal een deelname aan de bestrijding van BVD op basis van dit protocol alleen starten:

- indien het bedrijf gedurende 6 maanden vóór de datum van aanvraag van de deelname bij de statusbeheerder geen deelnemer is geweest aan de bestrijding volgens een van de door ZuivelNL vastgestelde protocollen, óf
- indien gedurende 6 maanden vóór de datum van aanvraag tot deelname een deelname op basis van dit of een van de andere door ZuivelNL vastgestelde protocol is beëindigd, geen andere onderzoeken of acties verwacht worden dan het bewakingsonderzoek onverdacht of het bewakingsonderzoek vrij.

Diagnostiek

Deelnemers zijn gehouden om alle diagnostiek voor het aantonen van BVD-infecties, hetzij via detectie van virus, hetzij via detectie van antistoffen tegen BVD-virus te laten uitvoeren door een daarvoor door ZuivelNL toegelaten laboratorium. Als de uitslag van diagnostiek gunstig is, betekent dit dat in geen enkel monster BVD-virus is gevonden of -antistoffen zijn aangetoond. Een ongunstige uitslag betekent dat in één of meer monsters wél BVD-virus is gevonden of BVD-antistoffen zijn aangetoond. Een onvolledige uitslag betekent dat minder onderzoek heeft plaatsgevonden dan op basis van dit protocol werd verwacht.

De basis van de collectieve bestrijding van BVD is de Identificatie en Registratie (I&R) van de runderen. Een correcte naleving van de Regeling Identificatie en Registratie is dan ook een voorwaarde voor het verkrijgen van de statussen volgens dit protocol.

Monstername

Alle bloedmonsters worden genomen door de op het bedrijf praktiserende dierenarts. De dierenarts draagt (in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de deelnemer) zorg voor het correct en geborgd nemen en identificeren van de monsters van de runderen en voor het verzenden van het materiaal.

Alle tankmelkmonsters worden genomen door:

- Een RMO-chauffeur of
- de op het bedrijf praktiserende dierenarts of
- een hiervoor geaccrediteerde monsternemer.

Oorbiopten worden genomen door of namens de deelnemer. Hierbij mag in verband met de borging van het juiste rund alleen een door RVO voor Identificatie en Registratiesysteem (I&R) erkend runderoormerk worden gebruikt. Hierbij is het van belang dat de geboortemelding van het betreffende rund al in I&R heeft plaatsgevonden.

Voor een doodgeboren kalf of verworpen vrucht is het toegestaan dat door of namens de veehouder een alternatief monstername systeem wordt gebruikt om een oorbiopt te nemen. Minimumvereiste is dat het Uniek Bedrijfsnummer (UBN) wordt gebruikt ter identificatie van het monster.

3. Intakeonderzoek

3.1. Status tijdens intakeonderzoek

Zodra de deelname is geregistreerd door de statusbeheerder, krijgt het bedrijf de status “in onderzoek” en vindt intakeonderzoek plaats.

3.2. Intakeonderzoek

Het intakeonderzoek bestaat uit een bloedonderzoek op BVD-antistoffen bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen. Wanneer er op het bedrijf geen 5 runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen). Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het intakeonderzoek.

Zijn er geen 5 runderen aanwezig, maar wel 3 of 4 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden, dan worden alle runderen in die categorie aangestuurd voor onderzoek. Zijn er minder dan 3 runderen in de leeftijdscategorie aanwezig, dan krijgt het bedrijf de status “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat er een volledige uitslag is ontvangen. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is.

Als op het bedrijf geen runderen aanwezig zijn, krijgt het bedrijf direct de status “vrij” en gaat het door naar het bewakingsonderzoek (zie punt 5).

3.3. Uitslag intakeonderzoek gunstig —> status onverdacht

De uitslag van het intakeonderzoek is gunstig als het tijdig en volledig wordt uitgevoerd en bij maximaal 1 onderzocht rund BVD-antistoffen zijn aangetoond. Het bedrijf krijgt dan de status “onverdacht”.

3.4. Uitslag intakeonderzoek dubieus

Wanneer bij het intakeonderzoek BVD-antistoffen worden aangetoond bij 2 runderen, wordt het bedrijf aangestuurd voor heronderzoek op antistoffen. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om ervoor te zorgen dat de uitslag bekend is. Het heronderzoek bestaat uit bloedonderzoek op BVD-antistoffen bij:

- de 2 runderen waarbij antistoffen waren aangetoond, en
 - 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen, welke niet in het oorspronkelijke onderzoek zaten.
- Wanneer er op het bedrijf geen 5 nieuwe runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 nieuwe runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen).
- Zijn er ook in deze leeftijdscategorie geen 5 nieuwe runderen aanwezig, dan worden alle nieuwe runderen voor onderzoek aangestuurd die wel binnen deze leeftijdsgroep vallen. Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het onderzoek.

3.4.1. Geen runderen aanwezig voor heronderzoek —> status onverdacht

Als er helemaal geen runderen binnen de onder punt 3.4. genoemde leeftijdscategorieën aanwezig zijn (behalve de 2 runderen met BVD-antistoffen) dan krijgt het bedrijf de status “onverdacht”.

3.4.2. Uitslag heronderzoek gunstig —> status onverdacht

Wanneer bij het heronderzoek bij maximaal 2 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, en het onderzoek is tijdig en volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “onverdacht”.

3.4.3. Uitslag heronderzoek ongunstig

Wanneer bij het heronderzoek bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, wordt de deelname van het bedrijf aan het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) automatisch omgezet naar deelname aan het programma BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen). Op laatstgenoemd programma is van toepassing het protocol BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen).

3.4.4. Heronderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het heronderzoek benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “in onderzoek” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat er een volledige uitslag is ontvangen. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

3.5. Uitslag intakeonderzoek ongunstig

Wanneer bij het intakeonderzoek bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, wordt de deelname van het bedrijf aan het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) automatisch omgezet naar deelname aan het programma BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen). Op laatstgenoemd programma is van toepassing het protocol BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen).

3.6. Intakeonderzoek of heronderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het intakeonderzoek of heronderzoek benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “in onderzoek” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat er een volledige uitslag is ontvangen. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

4. Bewakingsonderzoek onverdacht

Nadat het bedrijf de status “onverdacht” heeft gekregen volgt het bewakingsonderzoek onverdacht. Het bewakingsonderzoek onverdacht duurt minimaal 24 maanden. De eerste aansturing van het bewakingsonderzoek onverdacht vindt plaats een half jaar na de aansturing van het intakeonderzoek en daarna elke 6 maanden. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is.

Het bewakingsonderzoek onverdacht bestaat uit een bloedonderzoek op BVD-antistoffen bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen. Wanneer er op het bedrijf geen 5 runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen). Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het bewakingsonderzoek.

Zijn er geen 5 runderen aanwezig, maar wel 3 of 4 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden, dan worden alle runderen in die categorie aangestuurd voor onderzoek. Zijn er minder dan 3 runderen in de leeftijdscategorie aanwezig, dan krijgt het bedrijf de status “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat een volledige uitslag is ontvangen. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

4.1. Uitslag bewakingsonderzoek gunstig —> status vrij

De uitslag van het bewakingsonderzoek onverdacht is gunstig als het tijdig en volledig wordt uitgevoerd en bij maximaal 1 onderzocht rund BVD-antistoffen zijn aangetoond.

Wanneer het bedrijf in de periode van status “onverdacht” 4 opeenvolgende bewakingsonderzoeken heeft met een gunstige uitslag, krijgt het bedrijf de status “vrij”. Het bedrijf gaat dan door naar het bewakingsonderzoek vrij.

4.2. Uitslag bewakingsonderzoek dubieus —> status observatie

Wanneer bij het bewakingsonderzoek onverdacht BVD-antistoffen worden aangetoond bij 2 runderen, wordt het bedrijf aangestuurd voor heronderzoek op antistoffen. Het bedrijf krijgt de status “observatie”. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is. Het heronderzoek bestaat uit bloedonderzoek op BVD-antistoffen van:

- de 2 runderen waarbij antistoffen waren aangetoond, en
- 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen, welke niet in het oorspronkelijke onderzoek zaten.

Wanneer er op het bedrijf geen 5 nieuwe runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 nieuwe runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen).

Zijn er ook in deze leeftijdscategorie geen 5 nieuwe runderen aanwezig, dan worden alle nieuwe runderen voor onderzoek aangestuurd die wel binnen deze leeftijdsgroep vallen. Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het heronderzoek.

4.2.1. Geen runderen aanwezig voor heronderzoek —> status onverdacht

Als er helemaal geen runderen binnen de onder punt 4.2. genoemde leeftijdscategorieën aanwezig zijn (behalve de 2 runderen met BVD-antistoffen) dan krijgt het bedrijf de status “onverdacht” terug.

4.2.2. Uitslag heronderzoek gunstig —> status onverdacht

Wanneer bij het heronderzoek bij maximaal 2 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, en het onderzoek is tijdig en volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “onverdacht”.

4.2.3. Uitslag heronderzoek ongunstig

Wanneer bij het heronderzoek bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, wordt de deelname van het bedrijf aan het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) automatisch omgezet naar deelname aan het programma BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen). Op laatstgenoemd programma is van toepassing het protocol BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen).

4.2.4 Heronderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het heronderzoek benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “observatie” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat een volledige uitslag is ontvangen. Als de uitslag alsnog binnen 8 weken bekend is, dan wordt deze afgehandeld volgens punt 4.1 t/m 4.3. Na deze termijn wordt de uitslag afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

4.3. Uitslag bewakingsonderzoek ongunstig

Wanneer bij het bewakingsonderzoek onverdacht bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, wordt de deelname van het bedrijf aan het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) automatisch omgezet naar deelname aan het programma BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen). Op laatstgenoemd programma is van toepassing het protocol BVD-vrij (route intake virus, bewaking jongvee antistoffen).

4.4. Bewakingsonderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het bewakingsonderzoek onverdacht benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “onverdacht” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat een volledige uitslag is ontvangen. Als de uitslag alsnog binnen 8 weken bekend is, dan wordt deze afgehandeld volgens punt 4.1 t/m 4.3. Na deze termijn wordt de uitslag afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

5. Bewakingsonderzoek vrij

Nadat het bedrijf de status “vrij” heeft gekregen, volgt het bewakingsonderzoek vrij. Het bewakingsonderzoek vrij bestaat uit een bloedonderzoek op BVD-antistoffen bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen. Wanneer er op het bedrijf geen 5 runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen). Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het bewakingsonderzoek.

Zijn er geen 5 runderen aanwezig, maar wel 3 of 4 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden, dan worden alle runderen in die categorie aangestuurd voor onderzoek. Zijn er minder dan 3 runderen in de leeftijdscategorie aanwezig, dan wordt het bedrijf aangestuurd voor cohortonderzoek. Voor meer informatie over het cohortonderzoek zie punt 6.

De eerste aansturing van het bewakingsonderzoek vrij vindt plaats een half jaar na de laatste aansturing van het bewakingsonderzoek onverdacht en daarna elke 6 maanden. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is.

5.1. Uitslag bewakingsonderzoek gunstig → status vrij

Het bedrijf behoudt de status vrij zolang het bewakingsonderzoek vrij tijdig en volledig wordt uitgevoerd en bij maximaal 1 onderzocht rund BVD-antistoffen zijn aangetoond.

5.2. Uitslag bewakingsonderzoek dubieus → status observatie

Wanneer bij het bewakingsonderzoek vrij BVD-antistoffen worden aangetoond bij 2 runderen, wordt het bedrijf aangestuurd voor heronderzoek op antistoffen. Het bedrijf krijgt de status “observatie”. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is. Het heronderzoek bestaat uit bloedonderzoek op BVD-antistoffen van:

- de 2 runderen waarbij antistoffen waren aangetoond, en
 - 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen, welke niet in het oorspronkelijke onderzoek zaten.
- Wanneer er minder dan 5 nieuwe runderen aanwezig zijn in de leeftijdscategorie 8 t/m 12 maanden dan wordt het aantal runderen aangevuld met runderen uit de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen).
- Zijn er in de leeftijdscategorie 6 t/m 15 maanden geen 5 runderen aanwezig, maar wel 3 of 4 runderen, dan worden alle runderen in die leeftijdscategorie aangestuurd voor onderzoek aangestuurd. Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het onderzoek.

5.2.1. Te weinig runderen aanwezig voor heronderzoek → status observatie

Zijn er minder dan 3 nieuwe runderen binnen de onder punt 5.2. genoemde leeftijdscategorieën aanwezig (behalve de 2 runderen met BVD-antistoffen), dan wordt het bedrijf aangestuurd voor cohortonderzoek. Voor meer informatie over het cohortonderzoek zie punt 6.

5.2.2. Uitslag heronderzoek gunstig → status vrij

Wanneer bij het heronderzoek bij maximaal 2 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, en het onderzoek is tijdig en volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “vrij”.

5.2.3. Uitslag heronderzoek ongunstig → status observatie

Wanneer bij het heronderzoek bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, behoudt het bedrijf de status “observatie”. Het bedrijf wordt dan aangestuurd voor cohortonderzoek. Voor meer informatie over het cohortonderzoek zie punt 6.

5.2.4 Heronderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het heronderzoek benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “observatie” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat er een volledige uitslag is ontvangen. Als de uitslag alsnog binnen 8 weken bekend is, dan wordt deze afgehandeld volgens punt 4.1 t/m 4.3. Na deze termijn wordt de uitslag afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

5.3. Uitslag bewakingsonderzoek ongunstig —> status observatie

De uitslag van het bewakingsonderzoek vrij is ongunstig als bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen zijn aangetoond. Het bedrijf krijgt dan de status “observatie”. Het bedrijf wordt dan aangestuurd voor cohortonderzoek. Voor meer informatie over het cohortonderzoek zie punt 6.

5.4. Bewakingsonderzoek niet tijdig en/of onvolledig —> onbekend

Wanneer de voor het bewakingsonderzoek vrij benodigde uitslag niet binnen de aangegeven termijn van 8 weken na aansturing is ontvangen, wijzigt de status van het bedrijf van “vrij” in “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat een volledige uitslag is ontvangen. Als de uitslag alsnog binnen 8 weken bekend is, dan wordt deze afgehandeld volgens punt 5.1 t/m 5.3. Na deze termijn wordt de uitslag afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

6. Cohortonderzoek

6.1. Inhoud cohortonderzoek

Wanneer uit bewakingsonderzoek vrij blijkt dat er te weinig runderen voor (her)onderzoek zijn (punt 5 of 5.2.1) of dat 3 of meer runderen BVD-antistoffen hebben (punt 5.2.3 of punt 5.3), wordt het cohortonderzoek opgestart. Bij cohortonderzoek worden alle runderen in de leeftijdscategorie van 1 t/m 16 maanden (> 30 dagen en < 487 dagen) aangestuurd voor virusbloedonderzoek. Het bedrijf heeft gedurende deze periode de status “observatie”. De periode om voor dit onderzoek een uitslag aan te leveren is 8 weken, te rekenen vanaf de datum van aansturing.

6.2. Uitslag cohortonderzoek gunstig

Wanneer het cohortonderzoek tijdig en volledig wordt uitgevoerd en geen BVD-virus wordt aangetoond, dan behoudt het bedrijf de status “observatie”. 6 maanden na de aansturing van het laatste bewakingsonderzoek vrij is weer een bewakingsonderzoek nodig. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om ervoor te zorgen dat de uitslag bekend is.

Het bewakingsonderzoek bestaat uit een bloedonderzoek op BVD-antistoffen bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen. Wanneer er op het bedrijf geen 5 runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen). Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het bewakingsonderzoek.

Zijn er in de leeftijdscategorie 6 t/m 15 maanden geen 5 runderen aanwezig, maar wel 3 of 4 runderen dan worden alle runderen in die leeftijdscategorie aangestuurd voor onderzoek. Zijn er minder dan 3 runderen in de leeftijdscategorie aanwezig, dan krijgt het bedrijf de status “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat er een volledige uitslag is ontvangen. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

6.2.1. Uitslag bewakingsonderzoek gunstig —> status vrij

Het bewakingsonderzoek is gunstig als het tijdig en volledig wordt uitgevoerd en bij maximaal 1 onderzocht rund BVD-antistoffen worden aangetoond. Het bedrijf krijgt de status “vrij”. De bewaking gaat verder volgens punt 5.

6.2.2. Uitslag bewakingsonderzoek dubieus

Wanneer bij het bewakingsonderzoek BVD-antistoffen worden aangetoond bij 2 runderen, wordt het bedrijf aangestuurd voor heronderzoek op antistoffen. Het bedrijf behoudt de status “observatie”. Na aansturing heeft de deelnemer 8 weken de tijd om te zorgen dat de uitslag bekend is. Het heronderzoek bestaat uit bloedonderzoek op BVD-antistoffen van:

- de 2 runderen waarbij antistoffen waren aangetoond, en
- 5 runderen in de leeftijdscategorie van 8 t/m 12 maanden (> 241 dagen en < 366 dagen) op het moment van monsternamen, welke niet in het oorspronkelijke onderzoek zaten.

Wanneer er op het bedrijf geen 5 nieuwe runderen aanwezig zijn in deze leeftijdscategorie, dan vindt het bloedonderzoek plaats bij 5 nieuwe runderen in de leeftijdscategorie van 6 t/m 15 maanden (> 182 dagen en < 456 dagen).

Zijn er ook in deze leeftijdscategorie geen 5 nieuwe runderen aanwezig, dan worden alle nieuwe runderen voor onderzoek aangestuurd die wel binnen deze leeftijdsgroep vallen. Runderen die minder dan 70 dagen op het bedrijf aanwezig zijn, worden uitgesloten van het onderzoek.

6.2.2.1. Te weinig runderen aanwezig voor heronderzoek —> status observatie

Zijn er minder dan 3 nieuwe runderen binnen de onder punt 6.2.2. genoemde leeftijdscategorieën aanwezig zijn (behalve de 2 runderen met BVD-antistoffen) dan wordt het bedrijf opnieuw aangestuurd voor cohortonderzoek. Voor meer informatie over het cohortonderzoek zie punt 6.

6.2.2.2. Uitslag heronderzoek gunstig —> status vrij

Wanneer bij het heronderzoek bij maximaal 2 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, en het onderzoek is tijdig en volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “vrij”. De bewaking gaat verder volgens punt 5.

6.2.2.3. Uitslag heronderzoek ongunstig —> status observatie

Wanneer bij het heronderzoek bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen worden aangetoond, behoudt het bedrijf de status “observatie”. Het bedrijf wordt dan aangestuurd voor aanvullend jongveeonderzoek op BVD-virus. Voor meer informatie over dit aanvullend jongveeonderzoek zie punt 7.

6.2.3. Uitslag bewakingsonderzoek ongunstig —> status observatie

De uitslag van het bewakingsonderzoek is ongunstig als bij minimaal 3 runderen BVD-antistoffen zijn aangetoond. Het bedrijf behoudt dan de status “observatie”. Het bedrijf wordt dan aangestuurd voor aanvullend jongveeonderzoek. Voor meer informatie over het aanvullend jongveeonderzoek zie punt 7.

6.3. Uitslag cohortonderzoek ongunstig —> status observatie

Wordt bij het cohortonderzoek BVD-virus aangetoond bij één of meer runderen, dan is het nodig om deze runderen af te voeren. Het bedrijf krijgt hierover bericht van de statusbeheerder (zie punt 9). Naast afvoer wordt het aanvullend jongveeonderzoek gestart. Het bedrijf behoudt de status ‘observatie’. Voor meer informatie over het aanvullend jongveeonderzoek zie onder punt 7.

6.4. Cohortonderzoek niet tijdig en/of niet volledig uitgevoerd

Als het cohortonderzoek niet tijdig en/of niet volledig wordt uitgevoerd, dan behoudt het bedrijf de status ‘observatie’ en wordt het aanvullend jongveeonderzoek gestart. Voor meer informatie over het aanvullend jongveeonderzoek zie onder punt 7.

7. Aanvullend jongveeonderzoek

Tijdens het aanvullend jongveeonderzoek heeft het bedrijf de status “observatie”. Het aanvullend jongveeonderzoek bestaat uit:

- Individueel bloedonderzoek op BVD-virus bij alle runderen t/m de leeftijd van 18,5 maanden (< 557 dagen), met uitzondering van de runderen die al een gunstige BVD-virusuitslag hebben. Van dit onderzoek wordt binnen 8 weken na aansturing een uitslag verwacht. Houd er rekening mee dat het bij sommige bloedtesten nodig is dat het betreffende rund een leeftijd van > 30 dagen heeft op het moment van monsternamen.
- Individueel onderzoek op BVD-virus bij alle geboren kalveren (mannelijk/vrouwelijk) door middel van oorbiopten gedurende minimaal 10 maanden. Van de geboren kalveren wordt binnen 8 weken na de geboortedatum een uitslag verwacht. Als via oorbiopten geen geldige uitslag kan worden gerealiseerd, mag binnen dezelfde termijn een individueel bloedonderzoek op BVD-virus worden uitgevoerd. Houd er rekening mee dat het bij sommige bloedtesten nodig is dat het betreffende rund een leeftijd van > 30 dagen heeft op het moment van monsternamen.

7.1. Uitslag aanvullend jongveeonderzoek ongunstig

Bij een ongunstige uitslag van een rund is het nodig om dit rund af te voeren (zie punt 9). Na afvoer van de virusdrager wordt het aanvullend jongveeonderzoek opnieuw gestart. De periode van 10 maanden als genoemd onder punt 7 gaat opnieuw in, gerekend vanaf de datum waarop de virusdrager is afgevoerd.

7.2. Uitslag aanvullend jongveeonderzoek gunstig —> vrij

Als 10 maanden lang na afvoer van de laatste virusdrager alle in die periode geboren kalveren een gunstige uitslag op BVD-virus hebben, krijgt het bedrijf de status “vrij”.

7.3. Aanvullend jongveeonderzoek niet tijdig en/of niet volledig —> onbekend

Wordt het aanvullend jongveeonderzoek niet tijdig en/of niet volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “onbekend”. Het bedrijf behoudt deze status totdat een intakeonderzoek volgens punt 3.2 heeft plaatsgevonden. De uitslag wordt dan afgehandeld volgens punt 3.3. t/m 3.5.

8. Aanvoercontrole

8.1. Inhoud aanvoercontrole

De statusbeheerder voert een aanvoercontrole van runderen uit bij alle bedrijven die deelnemen aan BVD-vrij (route antistoffen jongvee). Bij aanvoer van runderen van een bedrijf dat voor BVD niet de status “vrij” heeft, wordt het bedrijf aangestuurd voor virusbloedonderzoek van de aangevoerde runderen. Wanneer het vrouwelijke runderen betreft die op het moment van aanvoer een leeftijd hebben van minimaal 12 maanden, zal ook aansturing voor bloedonderzoek op BVD-antistoffen plaatsvinden.

De periode om voor dit onderzoek een uitslag aan te leveren is 8 weken, te rekenen vanaf de datum van aanvoer. Een bedrijf met de status “onverdacht” of de status “vrij” ontvangt na aanvoer van een bedrijf dat voor BVD niet de status “vrij” heeft, onmiddellijk de status “observatie”. Bedrijven met een andere status, behouden die status.

Als een statusovergang plaatsvindt na het afronden van het intakeonderzoek (zie punt 3.3.), terwijl nog een uitslag van onderzoek bij aanvoercontrole wordt verwacht, krijgt het bedrijf de status “observatie” en pas na afronding van dit aanvoeronderzoek de status “onverdacht”.

Wordt het bloedonderzoek niet tijdig en/of niet volledig uitgevoerd, dan krijgt het bedrijf de status “onbekend”.

Op het moment dat het bedrijf de status “onbekend” heeft en de uitslag van de aangevoerde runderen alsnog bekend wordt, wordt de uitslag afgehandeld zoals beschreven bij punt 8.2 t/m 8.4. Daarnaast zal, als na de aanvoerdatum een kalf uit een aangevoerd rund is geboren, het kalf binnen 8 weken na geboorte moeten worden onderzocht op BVD-virus ongeacht de uitslag van het aangevoerde rund. De uitslag van het kalf wordt afgehandeld zoals beschreven bij artikel 8.4.

Als binnen 8 weken de aangevoerde runderen zonder BVD-virusbloedonderzoek zijn afgevoerd, is de afhandeling gelijk aan situaties waarbij tijdens de aanvoercontrole BVD-virus is aangetoond (zie punt 8.3).

Als binnen de 8 weken de aangevoerde runderen zonder BVD-antistoffenonderzoek zijn afgevoerd, is de afhandeling gelijk aan de situatie waarbij tijdens de aanvoercontrole antistoffen zijn aangetoond (zie punt 8.4).

8.2. Geen virus en geen antistoffen aangetoond bij aanvoercontrole

Wanneer het bloedonderzoek volledig en tijdig is uitgevoerd en geen BVD-virus is aangetoond en er geen BVD-antistoffen zijn aangetoond, dan krijgt het bedrijf de status “onverdacht” of “vrij” terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en onderzoeksfase waarin het zich bevindt.

8.3. Wel virus aangetoond bij aanvoercontrole

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen BVD-virus wordt aangetoond bij één of meer runderen, dan is het nodig om deze dieren af te voeren. Het bedrijf krijgt hierover bericht van de statusbeheerder (zie punt 9). Na afvoer van de virusdrager(s) behoudt het bedrijf, dat door de aanvoer van de status “onverdacht” of “vrij” naar de status “observatie” is gegaan, de status “observatie” en wordt extra onderzoek gestart door middel van oorbiopten gedurende minimaal 10 maanden vanaf het moment van afvoer.

Als 10 maanden lang na de afvoer van de laatste virusdrager alle in die periode geboren kalveren een gunstige uitslag op BVD-virus hebben, krijgt het bedrijf de status “onverdacht” of “vrij” terug.

Bij een bedrijf dat nog met het intakeonderzoek bezig is, wordt na afvoer van de virusdrager het intakeonderzoek opnieuw gestart (zie punt 3.2).

8.4. Wel antistoffen aangetoond bij aanvoercontrole

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen BVD-antistoffen worden aangetoond bij één of meer runderen, dan is het nodig om deze dieren af te voeren. Na afvoer van de runderen met BVD-antistoffen krijgt het bedrijf, dat door de aanvoer van status “onverdacht” of “vrij” naar de status “observatie” is gegaan, de status “onverdacht” of “vrij” terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en onderzoeksfase waarin het zich bevindt.

Wanneer bij het bloedonderzoek van aangevoerde runderen BVD-antistoffen worden aangetoond en de betreffende runderen worden niet afgevoerd, behoudt het bedrijf de status “observatie” totdat:

- a. het kalf van het aangevoerde rund is geboren en via oorbiopten of bloed op BVD-virus is onderzocht en geen virus is aangetoond;
 - b. er 9 maanden na de aanvoermelding van de betreffende runderen geen kalf is geboren.
- Hierna krijgt het bedrijf de status “onverdacht” of “vrij” terug. Een bedrijf met een andere status gaat verder met de status en onderzoeksfase waarin het zich bevindt.

Als het resultaat van het onderzoek niet binnen 8 weken na geboorte is ontvangen, krijgt het bedrijf de status ‘onbekend’ tot het resultaat alsnog bekend is.

Als het kalf zonder onderzoek op aanwezigheid van BVD-virus is afgevoerd, is de afhandeling gelijk aan situaties waarbij tijdens de aanvoercontrole BVD-virus is aangetoond (zie punt 8.3).

9. Afvoer virusdragers

Als bij runderen BVD-virus wordt aangetoond, dan wordt het bedrijf verzocht om de desbetreffende runderen af te voeren. Als de virusdragers niet binnen maximaal 8 weken na het verzoek zijn afgevoerd, krijgt het bedrijf de status “besmet” totdat de runderen met BVD-virus zijn afgevoerd.

Binnen de termijn van 8 weken heeft het bedrijf de mogelijkheid om een confirmatieonderzoek te laten uitvoeren bij de runderen waarbij BVD-virus is aangetoond. Hierbij is het advies om 3-4 weken te wachten met bloedtappen na de vorige monsternamedatum. De nieuwe laboratoriumuitslag zal bepalend zijn.

10. Overstappers

Als een bedrijf deelneemt aan een andere route binnen het BVD-certificeringsprogramma en voor BVD de status “onverdacht” of “vrij” heeft, is er de mogelijkheid om een overstap te maken naar BVD-vrij (route jongvee antistoffen) met behoud van dezelfde status. In alle andere gevallen is de overstap ook mogelijk, maar zal het intakeonderzoek worden gestart (zie punt 3.2)

10.1. Overstappers vanuit BVD-vrij (route tankmelk)

Een overstapper vanuit BVD-vrij (route tankmelk) met de status “onverdacht” kan binnen het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) starten bij bewakingsonderzoek onverdacht (punt 4).

Een overstapper vanuit BVD-vrij (route tankmelk) met de status “vrij” kan binnen het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) starten bij bewakingsonderzoek vrij (punt 5).

De eerste aansturing van het bewakingsonderzoek vindt plaats direct na de datum van de overstap.

10.2. Overstappers vanuit BVD-vrij (route oorbiopten)

Een overstapper vanuit BVD-vrij (route oorbiopten) met de status “onverdacht” kan binnen het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) starten bij bewakingsonderzoek onverdacht (punt 4).

Een overstapper vanuit BVD-vrij (route oorbiopten) met de status “vrij” kan binnen het programma BVD-vrij (route jongvee antistoffen) starten bij bewakingsonderzoek vrij (punt 5).

De eerste aansturing van het bewakingsonderzoek vindt plaats 3 maanden na de datum van de overstap.

11. Niet aangestuurd onderzoek BVD-virus aangetoond

11.1. Ongunstige BVD-virusuitslag verworpen vrucht of doodgeboren kalf

Als de deelnemer op eigen initiatief BVD-virusonderzoek laat doen bij een doodgeboren kalf of verworpen vruchten en de uitslag van dit onderzoek is ongunstig, dient hij onmiddellijk contact op te nemen met de statusbeheerder (informatieplicht). Een bedrijf met de status “onverdacht” of “vrij” krijgt dan de status “observatie”. Een bedrijf dat nog bezig is met het intakeonderzoek behoudt de status “in onderzoek”.

Een bedrijf met de status "observatie" houdt deze status en er wordt extra onderzoek gestart door middel van oorbiopten gedurende minimaal 10 maanden.

Als 10 maanden lang alle in die periode geboren kalveren een gunstige uitslag op BVD-virus hebben, krijgt het bedrijf de status "onverdacht" of "vrij" terug.

Bij een bedrijf dat nog bezig is met het intakeonderzoek wordt het intakeonderzoek opnieuw gestart (zie punt 3.2).

11.2. Ongunstige BVD-virusuitslag van niet aangestuurd onderzoek op dierniveau

Als de deelnemer op eigen initiatief BVD-virusonderzoek laat doen bij één of enkele runderen en de uitslag van dit onderzoek is ongunstig, dient hij onmiddellijk contact op te nemen met de statusbeheerder (informatieplicht). Een bedrijf met de status "onverdacht" of "vrij" krijgt dan de status "observatie". Een bedrijf dat nog bezig is met het intakeonderzoek behoudt de status "in onderzoek".

De runderen waarbij BVD-virus is aangetoond moeten worden afgevoerd. Het bedrijf krijgt hierover bericht van de statusbeheerder (zie punt 9). Na afvoer van de virusdrager(s) behoudt het bedrijf de status "observatie" en wordt extra onderzoek gestart door middel van oorbiopten gedurende minimaal 10 maanden vanaf het moment van afvoer.

Als 10 maanden lang na afvoer van de laatste virusdrager alle in die periode geboren kalveren een gunstige uitslag op BVD-virus hebben, krijgt het bedrijf de status "onverdacht" of "vrij" terug.

Bij een bedrijf dat nog bezig is met het intakeonderzoek, wordt na afvoer van de virusdrager het intakeonderzoek opnieuw gestart (zie punt 3.2).

11.3. Ongunstige BVD-virusuitslag van niet aangestuurd onderzoek in tankmelk (ongeacht welk laboratorium)

Als de deelnemer op eigen initiatief BVD-virusonderzoek laat doen via tankmelk en de uitslag van dit onderzoek is ongunstig, dient hij onmiddellijk contact op te nemen met de statusbeheerder (informatieplicht). Vervolgens zal deze - op basis van de (veterinair) relevante feiten en omstandigheden - bepalen welke stappen/maatregelen worden genomen.

12. Overig

Als zich omstandigheden of situaties voordoen waarin dit protocol niet voorziet, kan ZuivelNL de statusbeheerder aanvullende instructies geven voor het toekennen, opschorten of intrekken van statussen.